

Kolejne umowy partnerskie na realizację projektów środowiskowych w Programie Polska – Ukraina podpisane!

Ochrona środowiska naturalnego, jako jednego z najważniejszych zasobów, jest kwestią kluczową, a nasza świadomość w tej materii nieustannie wzrasta. Miasta muszą sprostać wyzwaniom związanym ze zmianami klimatu, wspierać zrównoważony rozwój i tworzyć plany zagospodarowania przestrzennego, tak aby żyjącym w nich ludziom zapewnić otoczenie, które sprzyja dobremu zdrowiu oraz poczuciu komfortu i bezpieczeństwa.

Mała dostępność terenów zielonych negatywnie wpływa na jakość życia i jest odczuwalna nie tylko przez człowieka, ale również pozbawia siedlisk żyjące w mieście zwierzęta, w tym ptaki i owady, które są szczególnie ważne dla utrzymania bioróżnorodności. Dlatego w obecnej edycji Programu PL-UA ze szczególną uwagą skupiamy się na wyzwaniach związanych z ochroną środowiska, zachowaniem bioróżnorodności, oraz promowaniem zielonej infrastruktury. Odpowiedzią na te wyzwania są m.in. dwa projekty środowiskowe, które pod koniec stycznia br. podpisały umowy partnerskie, oficjalnie rozpoczynające działania projektowe.

21 stycznia br. podczas uroczystości w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Lubelskiego została podpisana umowa partnerska dla projektu regularnego „Transgraniczna bioróżnorodność – ochrona cennych terenów przyrodniczych w Strzyżewicach, Chełmie, Lwowie i Zimnej Wodzie” (akronim BIODIVERSITY). Umowę w obecności marszałka Województwa Lubelskiego Jarosława Stawiarskiego oraz członka zarządu Jarosława Kwaska podpisali przedstawiciele projektu BIODIVERSITY. W uroczystości wzięł również udział kierownik Wspólnego Sekretariatu Programu – Andrzej Słodki.

"Program Interreg NEXT Polska – Ukraina 2021-2027 pozwala nam, Polakom i Ukraińcom, dbać o wspólne interesy, tym razem o przyrodę. Chcemy pokazywać naszym rodakom, że są w Polsce obszary cenne przyrodniczo, o które należy zadbać. Współpraca ta pozwala nam pogłębiać integrację transgraniczną, która obu stronom jest tak bardzo potrzebna. Dziękuję, że jesteście gotowi razem z nami tworzyć piękno polskiej i ukraińskiej przyrody"
– powiedział marszałek Jarosław Stawiarski.

Celem projektu BIODIVERSITY jest przywrócenie i ochrona bioróżnorodności zabytkowych parków w Polsce i na Ukrainie. Parki historyczne są cennym naturalnym elementem krajobrazu. Stare drzewa odgrywają ogromną rolę przyrodniczą i ekologiczną – są środowiskiem życia wielu organizmów. Wiele z nich jest zagrożonych wyginięciem i zawdzięcza swoje istnienie wyłącznie starym drzewom. Projekt koncentruje się na waloryzacji zasobów przyrodniczych parków wraz z oceną ich stanu, co umożliwi zaplanowanie długoterminowej ochrony.

Główne działania projektu BIODIVERSITY obejmują opracowanie koncepcji, utrzymanie i ochronę starych drzew w 4 zabytkowych parkach. We Lwowie zostaną odtworzone zabytkowe ogrody (dawne Ogrody Klasztorne Św. Jerzego), które staną się wzorem sztuki ogrodniczej. W ramach projektu zostaną oznakowane drzewa, aby móc ustanowić obszar ochrony – pomnik przyrody. Zostanie również powołane Centrum Ochrony Starych Drzew. Na terenie gminy Strzyżewice projekt obejmie działania związane z rewitalizacją parku krajobrazowego położonego w zespole dworsko-parkowym w Piotrowicach. Park, w którym regularnie organizowane są imprezy kulturalne, sportowe i rekreacyjne, jest chętnie odwiedzany nie tylko przez mieszkańców, ale również i turystów. Publiczny Wojewódzki Szpital Specjalistyczny w Chełmie zrealizuje rewitalizację zabytkowego parku położonego na terenie szpitala. Potencjał tego miejsca jest obecnie niewykorzystany ze względu na jego rozległą dewastację. Dzięki rewitalizacji i budowie niewielkiej infrastruktury prozdrowotnej park zapewni odpowiednie warunki do rekonwalescencji pacjentów w kontakcie z naturą oraz będzie stanowił możliwość atrakcyjnego spędzenia czasu dla lokalnej społeczności.

Liderem projektu jest Gmina Strzyżewice, a partnerami: Samodzielny Publiczny Wojewódzki Szpital Specjalistyczny w Chełmie, Wspólnota terytorialna Gmina Zimna Woda oraz Wspólnota Religijna Ukraińskiego Kościoła Greckokatolickiego Parafii Archikatedry Św. Jerzego w Rejonie Halickim we Lwowie. Całkowity budżet projektu wynosi niemal 2,3 mln euro, w tym kwota dofinansowania z Programu PL-UA to ponad 2 mln euro.

Kolejna umowa partnerska dla projektu regularnego „Nowe życie historycznych parków Wiśniowiec-Tarnobrzeg” (akronim EcoParks) została podpisana 24 stycznia br. w Pałacu Wiśniowieckich w Wiśniowcu na Ukrainie.

Realizacja działań po polskiej stronie granicy obejmuje przeprowadzenie badań stanu Parku Dzikowskiego w Tarnobrzegu oraz dążenie do przywrócenia jego różnorodności biologicznej, w tym odtworzenie historycznego składu gatunkowego plantacji parkowych, czy przygotowanie planu prac i pielęgnacji zieleni oraz nasadzeń nowych roślin. Opracowany zostanie również projekt przebudowy parku, obejmujący poprawę stanu nawierzchni alejek parkowych z nawiązaniem do istniejącego układu alei historycznych, tak aby mogły z nich korzystać osoby z niepełnosprawnościami czy rodzice z wózkami dziecięcymi. W parku zostaną zainstalowane nowe ławki, kosze na śmieci i inne elementy małej architektury mające zapewnić miejsca do odpoczynku i rekreacji. Pojawi się także oświetlenie w postaci stylowych lamp, a zabytkowa fontanna znajdująca się u stóp wzgórza zamkowego wraz z przyległym do niej terenem, zyska nowe oblicze.

Po stronie ukraińskiej również przewidziano przygotowanie dokumentacji projektowej dla

rewitalizacji zabytkowego Parku w Wiśniowcu oraz jego rekonstrukcję. Działania obejmują budowę pawilonu/altany, która posłuży m.in. jako miejsce spotkań zorganizowanych grup turystycznych. Modernizacja obejmuje odtworzenie układu urbanistycznego terenu parku, przebudowę schodów i podestów, ciągów pieszych i alejek, co wpłynie na poprawę dostępności parku. Powstanie nowa sieć wodociągowa do nawadniania terenów zielonych oraz zewnętrzna sieć kanalizacyjna, a także przebudowane zostaną mury oporowe. Wokół parku powstanie ogrodzenie, a na jego atrakcyjny wygląd wpłyną nowe oświetlenie oraz nasadzenia drzew i krzewów.

Ponadto, w ramach projektu opracowana zostanie interaktywna aplikacja turystyczna zawierająca trasy wycieczek dla zwiedzających parki w Tarnobrzegu i Wiśniowcu. Dzięki niej użytkownik będzie mógł uzyskać różne informacje o historii parków oraz ich znaczeniu kulturowym, a także przeczytać opisy o występujących w parkach roślinach czy zwierzętach.

Projekt realizowany jest przez Miasto Tarnobrzeg (partner wiodący) we współpracy z Rezerwatem Narodowym "Zamki Tarnopolszczyzny".

Całkowita wartość projektu wynosi ponad 2,7 mln euro z czego 2,4 mln euro to kwota dofinansowania z Programu PL-UA.

W obu projektach będą również realizowane działania miękkie w postaci konferencji, wizyt studyjnych, praktycznych szkoleń i kampanii edukacyjnych. Projekt BIODIVERSITY oraz projekt EcoParks przyczynią się do zwiększenia świadomości, wzbogacenia wiedzy oraz będą szansą na wymianę cennych doświadczeń w polsko-ukraińskich partnerstwach.